

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

AÇIKLAMALAR

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi öğretim programı konuları dört yılda işlenecek şekilde düzenlenmiştir.

Bu dersin işlenişinde, laiklik ilkesi daima göz önünde bulundurulmalıdır. Din, vicdan, düşünce ve ifade özgürlüğüne önem veren bir yaklaşım benimsenmelidir. Öğrencilere, çeşitli inanç ve düşüncelerin bir farklılık değil bir zenginlik olduğu düşüncesi kazandırılmalıdır. Bu ders konuları işlenirken Atatürk İlkeleri ile bağdaştırılacaktır.

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde öğrencilerin toplumsallaşmaları, iyi birer vatandaş olarak yetişmeleri, ilerideki iş ve meslek yaşamında olumlu ahlâkî davranışlar göstermeleri amaç edinilmelidir.

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde sevgi, saygı, hoşgörü duyguları içinde çalışmanın, öğrenmenin bir ibadet olduğu bilinci kazandırılmalıdır. Konuların işlenişinde inanç ve davranış bütünlüğünün önemi üzerinde durulmalıdır.

Öğrencilerin günlük yaşamları göz önünde bulundurularak, konular ve örnekler seviyelerine uygun olarak işlenmeli ve açıklanmalıdır. Tanımların ezberletilmesinden olabildiğince kaçınılmalıdır.

Bu dersin işlenişinde yeri geldikçe ders konuları ile, öğrencilerin diğer derslerde kazandıkları bilgiler arasında bağlantı kurulmalıdır. Yine konuların özelliğine göre tv, vcd vb. araçlardan yararlanılmalı, okulun ve çevrenin özellikleri de dikkate alınarak sosyal, güncel olaylara göre kaynak kişiler sınıfa davet edilmeli, yakın çevreye geziler düzenlenmelidir.

GENEL AMAÇLAR

1. Din ve İslâm dinine ilişkin temel kavramları tanır.
2. İslâm'ın; iman, ibadet ve ahlâk esaslarını tanır.
3. Din ve ahlâk hakkında doğru bilgi ve tutumlar kazanır.
4. Başkalarının inançlarına, düşüncelerine ve haklarına saygı gösterir.
5. İslâm dini ve ahlâkının; temiz, sağlıklı, dürüst, düzenli ve yardımsever bir toplum oluşturmayı amaçladığının farkında olur.

ÖZEL AMAÇLAR

1. İslâmiyetin anlamını bilir.

2. İslâm dininin özelliklerini bilir.
3. İslâm dininin şartlarının farkında olur.
4. İmanın temel esaslarını bilir.
5. Güzel ahlâkın öğütlediği davranışları göstermeye istekli olur.
6. İslâm dininde temizliğin önemini bilir.
7. İbadetin anlamını bilir.
8. İslâm dininde başlıca ibadetleri bilir.
9. Namazın anlamını bilir.
10. Orucun anlamını bilir.
11. Zekâtın anlamını bilir.
12. Haccın anlamını bilir.
13. İbadet yerlerini bilir.
14. Dinî bayramlar ve kutsal günleri bilir.
15. Peygamber kavramının anlamını bilir.
16. Kutsal kitapların gönderildiği peygamberleri tanır.
17. Hz. Muhammed'in örnek niteliklerini fark eder.
18. Günümüzde yaşayan büyük dinleri tanır.
19. Diğer din, örf ve âdetlere hoşgörü göstermek gerektiğini fark eder.
20. Lâiklik ilkesini kavrar.
21. Atatürk'ün İslâm dini hakkındaki görüşlerini kavrar.

AMAÇ VE DAVRANIŞLAR

(Hazırlık, 1, 2 ve 3. Yıl)

ÜNİTE I: İSLÂM DİNİ VE GÜZEL AHLÂK

Amaç 1. İslâmiyetin anlamını bilir.

Davranışlar

1. Dinimizin adının İslâm olduğunu söyler.
2. Hz. Muhammed'in yaydığı dinin İslâm olduğunu söyler.
3. İslâm dinine inanan ve kabul edenlere Müslüman denildiğini söyler.

Amaç 2. İslâm dininin özelliklerini bilir.

Davranışlar

1. İslâm dininin evrensel bir din olduğunu söyler.
2. Allah katında herkesin eşit olduğunu söyler.
3. İslâmiyette zorlama olmadığını söyler.
4. İslâmiyetin kolaylık dini olduğunu, kimseye gücünün üzerinde bir yük yüklediğini söyler.
5. İslâmiyetin akla önem verdiğini söyler.
6. İslâmiyetin ilme önem verdiğini söyler.
7. İslâmiyetin temizliğe önem verdiğini söyler.

Amaç 3. İslâm dininin şartlarının farkında olur.

Davranışlar

1. Kelime-i şahadet getirmenin İslâmın birinci şartı olduğunu söyler.
2. Namaz kılmanın İslâmın şartlarından olduğunu söyler.
3. Oruç tutmanın İslâmın şartlarından olduğunu söyler.
4. Zekât vermenin İslâmın şartlarından olduğunu söyler.
5. Hacca gitmenin İslâmın şartlarından olduğunu söyler.
6. Kelime-i şahadet getiri.

Amaç 4. İmanın temel esaslarını bilir.

Davranışlar

1. Allah'ın varlığına ve birliğine inanmanın imanın esaslarından biri olduğunu söyler.
2. Meleklerle inanmanın imanın esaslarından biri olduğunu söyler.
3. Kitaplara inanmanın imanın esaslarından biri olduğunu söyler.
4. Peygamberlere inanmanın imanın esaslarından biri olduğunu söyler.
5. Ahiret gününe inanmanın imanın esaslarından biri olduğunu söyler.
6. Kadere inanmanın imanın esaslarından biri olduğunu söyler.

Amaç 5. Güzel ahlâkın öğütlediği davranışları göstermeye istekli olur..

Davranışlar

1. Davranışlarda ve konuşmalarda doğru olur.
2. Başkalarına yardım eder.
3. Büyüklerine karşı saygılı davranır.
4. Küçüklerini sever.
5. Çevresini temiz tutar.
6. Başkalarına karşı sabırlı ve hoşgörülü davranır.
7. Başkalarının inanç ve düşüncelerine saygılı olur.
8. Çalışkanlığı bir hayat tarzı olarak benimser.

Amaç 6. İslâm dininde temizliğin önemini bilir.

Davranışlar

1. İslâmın temizlik üzerine kurulduğunu söyler.
2. İslâmda beden, çevre, giysi temizliğinin maddî temizlik olduğunu söyler.
3. İslâmda güzel ahlâkın manevî temizlik olduğunu söyler.

ÜNİTE II. İSLÂM DİNİNDE İBADET

Amaç 7. İbadetin anlamını bilir.

Davranışlar

1. Allah'ın yapılmasını istediği davranışları yerine getirmenin ibadet olduğunu söyler.
2. Allah'ın yapılmasını istemediği davranışlardan kaçınılmasının ibadet olduğunu söyler.

Amaç 8. İslâm dininde başlıca ibadetleri bilir.

Davranışlar

1. Namaz kılmanın ibadet olduğunu söyler.
2. Oruç tutmanın ibadet olduğunu söyler.
3. Zekât vermenin ibadet olduğunu söyler.
4. Hacca gitmenin ibadet olduğunu söyler.

Amaç 9. Namazın anlamını bilir.

Davranışlar

1. Namazın Allah'a yakarış, yakınlaşma ve dua anlamına geldiğini söyler.
2. Namazın Müslümanların günde beş vakit Allah'a yaptıkları ibadet olduğunu söyler.

Amaç 10. Orucun anlamını bilir.

Davranışlar

1. Orucun Allah'a ibadet amacıyla yeme, içme gibi birçok şeyden belli bir süre kendini alıkoyma anlamına geldiğini söyler.

2. Orucun Ramazan ayı süresince tutulduğunu söyler.

Amaç 11. Zekâtın anlamını bilir.

Davranışlar

1. Zekâtın gelir düzeyi iyi olan kişilerce her yıl mal ve paralarının kırkta birini dağıtmaları anlamına geldiğini söyler.
2. Zekâtın yoksullara, düşkünlere vb. kişilere verileceğini söyler.

Amaç 12. Haccın anlamını bilir.

Davranışlar

1. Haccın Müslümanlar tarafından İslâmiyetin doğup geliştiği kutsal yerlerin ziyaret edilmesi anlamına geldiğini söyler.
2. Haccın gelir düzeyi iyi olan kişilerce hem bedenen hem de malla yapıldığını söyler.

Amaç 13. İbadet yerlerini bilir.

Davranışlar

1. Temiz olan her yerde ibadet yapılabileceğini söyler.
2. Cami ve mescitlerin toplu olarak ibadet yapılan yerler olduğunu söyler.

Amaç 14. Dinî bayramlar ve kutsal günleri bilir.

Davranışlar

1. Ramazan bayramının dinî bayramlardan biri olduğunu söyler.
2. Kurban bayramının dinî bayramlardan biri olduğunu söyler.
3. Cuma gününün kutsal günlerden biri olduğunu söyler.
4. Kandil gecesinin kutsal gecelerden biri olduğunu söyler.

5. Mirac kandilinin kutsal gecelerden biri olduğunu söyler.
6. Berat kandilinin kutsal gecelerden biri olduğunu söyler.
7. Kadir gecesinin kutsal gecelerden biri olduğunu söyler.

ÜNİTE III: PEYGAMBERLERİ TANIYALIM

Amaç 15. Peygamber kavramının anlamını bilir.

Davranışlar

1. Peygamberlerin, Allah'ın emirlerini insanlara bildiren kişiler olduğunu söyler.
2. Peygamberlerin, Allah tarafından seçildiğini söyler.

Amaç 16. Kutsal kitapların gönderildiği peygamberleri tanıır.

Davranışlar

1. Tevrat'ın, Hz. Musa'ya gönderildiğini söyler.
2. Zebur'un, Hz. Davut'a gönderildiğini söyler.
3. İncil'in, Hz. İsa'ya gönderildiğini söyler.
4. Kur'anıkerim'in, Hz. Muhammed'e gönderildiğini söyler.

Amaç 17. Hz. Muhammed'in örnek niteliklerini fark eder.

Davranışlar

1. Hz. Muhammed'in dürüst ve güvenilir bir insan olduğunu söyler.
2. Hz. Muhammed'in çalışkan bir insan olduğunu söyler.
3. Hz. Muhammed'in yardımlaşmayı seven bir insan olduğunu söyler.
4. Hz. Muhammed'in doğayı ve canlıları seven bir insan olduğunu söyler.
5. Hz. Muhammed'in insanlara değer veren ve onları seven bir insan olduğunu söyler.

6. Hz. Muhammed'in merhametli ve hoşgörölü bir insan olduğunu söyler.
7. Hz. Muhammed'in başkalarının haklarına saygılı bir insan olduğunu söyler.
8. Hz. Muhammed'in temizliğe önem veren bir insan olduğunu söyler.
9. Hz. Muhammed'in cesur ve doğru sözlü bir insan olduğunu söyler.

ÜNİTE IV: DİNLERİ TANIYALIM.

Amaç 18. Günümüzde yaşayan büyük dinleri tanır.

Davranışlar

1. Yahudiliđin (Museviliđin) büyük dinlerden biri olduğunu söyler.
2. Hristiyanlığın büyük dinlerden biri olduğunu söyler.
3. İslâmiyetin büyük dinlerden biri olduğunu söyler.
4. Budizmin büyük dinlerden biri olduğunu söyler.
5. Hinduizmin büyük dinlerden biri olduğunu söyler.

Amaç 19. Diğer din, örf ve âdetlere hoşgörü göstermek gerektiğini fark eder.

Davranışlar

1. İnsanların din ve inanç özgürlüğüne sahip olduğunu söyler.
2. Diğer din, örf ve âdetlere hoşgörü göstermek gerektiğini söyler.
3. Din ve vicdan özgürlüğünün barışı sağladığını söyler.

Amaç 20. Lâiklik ilkesini kavrar.

Davranışlar

1. Lâikliğin, din ve devlet işlerinin ayrı yürütölmesi olduğunu söyler.
2. Lâikliğin, bütün vatandaşların din ve vicdan özgürlüğünü güvenceye aldığını

söyler.

3. Lâikliğin, dinî inanç ve duyguların sömürülmesine izin vermediğini söyler.

Amaç 21. Atatürk'ün İslâm dini hakkındaki görüşlerini kavrar.

Davranışlar

1. Atatürk'ün İslâm dini hakkındaki görüşlerini açıklar.
2. Atatürk'ün İslâm dini hakkındaki görüşlerini belirten sözlerine örnek verir.

KONULAR

ÜNİTE I: İSLÂM DİNİ VE GÜZEL AHLÂK

- A. İslâmiyetin Anlamı
- B. İslâm Dininin Özellikleri
- C. İslâmın Şartları
- Ç. İmanın Temel Esasları
- D. Dinimizin Öğütlediği Güzel Ahlâk
- E. Dinimizde Temizlik

ÜNİTE II: İSLÂM DİNİNDE İBADET

- A. İbadetin Anlamı
- B. Başlıca İbadet Türleri
- C. Namazın Anlamı

- Ç. Orucun Anlamı
- D. Zekâtın Anlamı
- E. Haccın Anlamı
- F. İbadet Yerleri
- G. Dinî Bayramlar ve Kutsal Günler

ÜNİTE III: PEYGAMBERLERİ TANIYALIM

- A. Peygamber Kime Denir?
- B. Kutsal Kitapların Gönderildiği Peygamberler
- C. Hz. Muhammed'in Örnek Nitelikleri

ÜNİTE IV: DİNLERİ TANIYALIM

- A. Dinimizde Yaşayan Büyük Dinler
- B. Diğer Din, Örf ve Âdetlere Hoşgörü
- C. Lâiklik ilkesi
- Ç. Atatürk'ün İslâm Dini Hakkındaki Görüşleri

ÖRNEK İŞLENİŞ

Açıklama :

Öğretilecek konularla ilgili olarak hazırlanan bir çizelge ile öğrencilerin performansları önceden ölçülür. Bu ölçme sırasında konuyla ilgili olarak öğrencilere çizelgedeki sorular sorulur. Doğru cevaplar "+", yanlış cevaplar "-" işaretiyle gösterilir (Performansın belirlenmesi için yapılan çalışma ve buna ilişkin hazırlanan kayıt tablosu günlük plan formatının dışındadır.).

PERFORMANS KAYIT TABLOSU

BİLDİRİMLER	ÖLÇÜT	SORULAR	Ahmet	Eda	Özgür
1. İslâm dininde başlıca ibadetlerin;		1. İslâm dininde başlıca ibadetler nelerdir?			
a) Namaz kılmak		a) Namaz kılmak	+	+	+
b) Oruç tutmak	%100	b) Oruç tutmak	+	-	+
c) Zekât vermek		c) Zekât vermek	-	-	-
ç) Hacca gitmek		ç) Hacca gitmek	+	+	-
olduğunu söyler.					
		Sonuç	-	-	-

Ders Adı : Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi

Ünite Adı : İslâm Dininde İbadet

Konu adı : Başlıca İbadet Türleri

Süre : 40 dakika

Yöntem ve Teknikler: Anlatım, soru-cevap

Öğretim Materyalleri: Resim kartları, ders kitabı

Amaç . İslâm dininde başlıca ibadetleri bilir.

Davranışlar

1. Namaz kılmanın ibadet olduğunu söyler.

2. Oruç tutmanın ibadet olduğunu söyler.
3. Zekât vermenin ibadet olduğunu söyler.
4. Hacca gitmenin ibadet olduğunu söyler.

Performans kayıt tablosu dikkate alınarak davranışlar ad belirtilerek yeniden yazılır.

Eda : Oruç tutmanın bir ibadet olduğunu söyler.

Ahmet, Özgür,Eda: Zekât vermenin bir ibadet olduğunu söyler.

Özgür : Hacca gitmenin bir ibadet olduğunu söyler.

ÖĞRENME VE ÖĞRETME ETKİNLİKLERİ

Öğretmen öğrencilere, “Önceki derslerde ibadetin ne anlama geldiğini öğrenmiştik. Bugünkü dersimizde de İslâm dinindeki başlıca ibadetleri öğreneceğiz.” diyerek derse giriş yapar.

Öğretmen ibadetin Allah’ın yapılmasını istediği davranışlar olduğunu ve İslâm dininde namaz kılmanın, oruç tutmanın, zekât vermenin, hacca gitmenin başlıca ibadetler olduğunu söyler. Sonra bu dört ibadet ile ilgili resim kartlarını öğrencilere dağıtır ve incelemeleri için süre tanır. Öğretmen resim kartlarını öğrencilere inceledikten sonra “namaz kılan” insanların resmini eline alarak öğrencilere “ Buradaki insanlar ne yapıyorlar? “ sorusunu yöneltir. Öğrencilerden gelen namaz kılıyorlar doğru cevabını pekiştirir. Öğretmen, “ Evet çocuklar namaz kılmak İslâm dininde başlıca ibadetlerden birisidir. “ der ve “ İslâm dininde başlıca ibadetlerden birisi nedir?” diye sorar. Öğrencilerden gelen “ namaz kılmak “ doğru cevabını pekiştirir ve tahtaya yazar. Öğretmen namaz kılmak davranışı ile yapmış olduğu etkinliği sırasıyla; oruç tutmak, zekât vermek, hacca gitmek davranışlarının öğretiminde tekrar eder ve öğrencilerden doğru cevapları alana kadar etkinlikleri sürdürür.

Öğretmen tahtayı işaret ederek; namaz kılmanın, oruç tutmanın, zekât vermenin, hacca gitmenin İslâm dininde başlıca ibadetler olduğunu söyler.Öğrencilere de İslâm dinindeki başlıca ibadetlerin neler olduğunu tekrarlatır, öğrencilerin doğru cevaplarını pekiştirir ve öğretimi tamamlar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Örnek ölçme sorusu

1. İslâm dininde başlıca ibadetler nelerdir?

Değerlendirme

Öğretmen değerlendirme için hazırlanan soruyu öğrencilere sorar ve gelen doğru cevapları pekiştirir. Yanlış cevap verdiklerinde gerekli dönüt ve düzeltmeleri yapar. Öğretmen ölçme sonuçlarını kayıt eder ve öğrencilerin ders içindeki performanslarını da göz önünde bulundurarak başarıları hakkında sonuca ulaşır.